

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти: *перший(бакалаврський)*

Галузь знань: *05 Соціальні та поведінкові науки*

Спеціальність: *053 «Психологія»*

Освітня програма: *«Психологія»*

Статус навчальної дисципліни: *обов'язкова*

Мова навчання *українська*

Дніпро – 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від _____ № _____

СХВАЛЕНО

Вченою радою навчально-
наукового інституту/факультету
Протокол від _____ № _____

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Психологія»

(підпис)

Бурлакова І.А.
(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
Протокол від 20.06.2023 № 20

Клінічна психологія // Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. – 12 с.

РОЗРОБНИК:

Завідувач кафедри психології та педагогіки, доктор психологічних наук, доцент, Корнієнко В.В.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Професор кафедри психології, ВПНЗ Дніпропетровського гуманітарного університету, доктор психологічних наук, Самойлов О.Є.
2. Професор кафедри загальної та соціальної психології ДНУ імені Олеся Гончара, доктор психологічних наук, професор Батраченко І.Г.

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування	Характеристика навчальної дисципліни
--------------	--------------------------------------

показників	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	
Загальна кількість годин:	90 год	60 год
Рік підготовки:	3	3
Семестр:	6	5
Лекції	20 год	2 год
Семінарські	8 год	4
Практичні	2 год	-
Самостійна та індивідуальна робота	60 год	54 год
Підсумковий семестровий контроль:	Залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Клінічна психологія» є ознайомлення студентів з поняттям клінічної психології як науки, задачами та показати зв'язок з іншими дисциплінами; дати студентам базові положення клінічної психології; навчити проведенню психодіагностичних досліджень в залежності від особливостей особистості хворого та сформуванню навички психогігієни та психопрофілактики психогенних розладів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Клінічна психологія» є допомога студентам у засвоєнні основних феноменів клінічних знань; необхідних для розв'язування теоретичних і практичних задач в клінічній психології; вироблення навичок роботи з різними категоріями хворих; прищеплення студентам уміння самостійно вивчати літературу з клінічної психології та її прикладних питань.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою: «Психологія»

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

СК12. Здатність проєктувати, організовувати та надавати психологічно ефективну допомогу людині в екстремальних та кризових ситуаціях.

Переквізити навчальної дисципліни

Передбачено попереднє оволодіння дисциплінами «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Практикум з загальної психології», «Анатомія та фізіологія людини», «Психофізіологія»

Постреквізити навчальної дисципліни

Дисципліни, які будуть використовувати результати навчання дисципліни «Основи патопсихології», «Психологічне консультування», «Юридична психологія», «Психотерапія», «Судово-психологічна експертиза».

Програмні результати навчання:

ПРН1 – Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН2 – Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН5 – Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги

ПРН6 – Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН7 – Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПРН8 – Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПРН9 – Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПРН10 – Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН12 – Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПРН13 – Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН15 – Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН16 – Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН17 – Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПРН18 – Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й

оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ТЕМА 1. ВСТУП ДО КЛІНІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В КЛІНІЧНІЙ ПСИХОЛОГІЇ.

Поняття клінічної психології. Структура медичної психології. Практичні задачі клінічної психології. Взаємозв'язок клінічної психології з іншими науками. Професія медичного психолога: статус, освітні вимоги, практичні задачі. Підходи до визначення здоров'я. Види та критерії здоров'я. Біологічний, психологічний та соціальний рівні здоров'я: відсутність патологічних змін (дефектів), добре самопочуття, роль здорового. Концепція презумпції психічного здоров'я. Прояви психічної норми та патології. Модель хвороби.

ТЕМА 2. КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ ПСИХІЧНОЇ НОРМИ ТА ПАТОЛОГІЇ. ДІАГНОСТИЧНІ ПРИНЦИПИ –АЛЬТЕРНАТИВИ.

Принципи відмежування психологічних феноменів та психопатологічних симптомів. Діагностичні принципи-альтернативи: хвороба – особистість, нозос – патос, реакція – стан – розвиток, психотичне – непсихотичне, екзогенне – психогенне – ендогенне, дефект – одужання – хроніфікація, адаптація – дезадаптація, компенсація – декомпенсація, негативне – позитивне).

ТЕМА 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ В КЛІНІЦІ

Класифікація методів дослідження в клінічній психології. Клінічне інтерв'ю. Принципи побудови експериментально-психологічного дослідження в клініці. Тактики проведення психологічного обстеження: експерименту, проєктивна, навчаюча. Етапи експериментально-психологічного дослідження. Психологічне заключення.

ТЕМА 4. МЕТОДИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ В КЛІНІЦІ.

Методики дослідження пізнавальних процесів. Методики дослідження емоційно-вольової, мотиваційної сфери та характерологічних особливостей особистості.

Тема 5. ПОНЯТТЯ ПРО «ВНУТРІШНЮ КАРТИНУ ХВОРОБИ»

Визначення внутрішньої картини хвороби. Концепція внутрішньої картини хвороби за О. Р. Лурія. Рівні та компоненти внутрішньої картини хвороби. Фактори, що впливають на внутрішню картину хвороби. Віковий аспект. Види реакції на хворобу.

Тема 6. ТИПИ ВІДНОШЕННЯ ДО ХВОРОБИ

Класифікація типів відношення до хвороби за О.Є. Лічко та І.Я. Івановим. Психодіагностика “внутрішньої картини хвороби”. Принципи психокорекції паталогізуючих типів відношення до хвороби. Роль гармонійного типу відношення до хвороби у підвищенні терапевтичності взаємовідносин “лікар-хворий”. Принципи побудови індивідуального підходу до хворого.

Тема 7. ПСИХОЛОГІЯ ХВОРИХ НА ЗАХВОРЮВАННЯ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ ТА ПРИ ХІРУРГІЧНИХ ВТРУЧАННЯХ.

Психологія хворих на серцево-судинні захворювання (вегето-судинна дистонія, інфаркт міокарду, природжені та набуті дефекти серця), захворювання шлунково-кишкового тракту (дуоденіт та гастродуоденіт, панкреатит та холецистит, гастрит), хворих з патологією органів дихання (туберкульоз, пневмонія, бронхіт, гострі респіраторні захворювання), з захворюваннями ендокринної системи. Динаміка психічного етапу хворого у перед та післяопераційного періоди.

Тема 8. ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ КЛІНІКИ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ.

Динаміка психологічного стану вагітної жінки. Психосоматична природа ранніх токсикозів. Післяпологові психози. Психологія безпліддя. Психологія патології клімактеричного періоду.

Тема 9. ПСИХОЛОГІЯ ХВОРИХ З ВРОДЖЕНИМИ ДЕФЕКТАМИ ОРГАНІВ ТА СИСТЕМ.

Психологія хворих з порушенням зору. Психологія хворих з порушенням слуху. Особливості психології осіб з природженими та набутими фізичними вадами. Психологія хворих з порушеннями опорно-рухового апарату. Особливості психоемоційних станів каліцтва. Психологічні проблеми клініки косметичних дефектів.

Тема 10. ПРОБЛЕМИ ПАЛІАТИВНОЇ МЕДИЦИНИ.

Поняття паліативної медицини та терапії. Психологія хворих на онкологічні захворювання. Психологія хворих на ВІЛ-інфекцію та СНІД. Термінальний стан. Поняття “якість життя” у паліативній медицині. Етико-психологічні проблеми. Проблема щирості діагнозу. Проблема евтаназії. Хоспісна служба: історія, проблеми, перспективи. Проблеми персоналу хоспісів. Особливості психотерапії термінальних хворих.

Тема 11. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХВОРИХ НА НЕВРОТИЧНІ РОЗЛАДИ.

Визначення невротичного розладу. Тривожні та фобічні розлади. Неврастенія. Обсесивно-компульсивні розлади. Психологічний аналіз невротичної особистості. Психосоматичні розлади. Особливості медично-психологічної діагностики.

Тема 12. НЕВРОЗОПОДІБНІ СТАНИ

Визначення неврозоподібного стану. Процесуальні та непроцесуальні форми. Особливості клінічної картини усіх форм неврозоподібних станів.

Тема 13. МЕДИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЛІКУВАЛЬНИЙ ФАКТОР.

Можливості психолога у підвищенні лікувальної атмосфери медичного закладу. Роль психології у налагодженні терапевтичних стосунків у системі “лікар-хворий”, “лікар-хворий-родичі хворого”. Ефект плацебо у лікувальному процесі. Психологічні проблеми медперсоналу та напрямки роботи з ними.

Тема 14. ПСИХОТЕРАПІЯ, ПСИХОКОРЕКЦІЯ, ПСИХОПРОФІЛАКТИКА ТА ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ В

КЛІНІЦІ СОМАТИЧНИХ ТА НЕВРОВИХ ХВОРОБ.

Місце психотерапії у лікуванні соматичних, психосоматичних та нервово-психічних захворювань. Система реабілітації та роль реабілітаційної психології. Мета реабілітації. Рання психологічна допомога дітям з природженими фізичними вадами та сім'ям з неповноцінними дітьми. Професіограма лікаря загальної практики. Синдром хронічної втоми. Професійна деформація. Синдром «вигорання».

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Структура навчальної дисципліни наведена у додатку 1.1., 1.2.
Додатки 1.1, 1.2. (оновлюється щорічно).

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни *«Клінічна психологія»* передбачено:
для денної форми навчання – залік;
для заочної форми навчання – залік.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерієм успішного проходження Здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

За результатами аудиторної роботи здобувач денної форми навчання має отримати максимальну кількість 30 балів (кожне заняття оцінюється за п'ятибальною шкалою); за результатами самостійної роботи – 15 балів та за результатами індивідуальної роботи – 15 балів. Таким чином бали за поточний контроль (40-60 балів). Бали за результатами успішного складання заліку (20-40 балів).

За результатами аудиторної роботи здобувач заочної форми навчання має отримати максимальну кількість 20 балів (кожне заняття оцінюється за п'ятибальною шкалою); за результатами самостійної роботи – 30 балів та за результатами індивідуальної роботи – 10 балів. Таким чином бали за поточний контроль: 40-60 балів. Бали за результатами успішного складання заліку: 20-40 балів.

Максимальна кількість балів з дисципліни: 100 балів.

Для навчальної дисципліни *«Клінічна психологія»* засобом діагностики знань (успішності навчання) виступає залік.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	з	Відмінно	А	<i>«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.</i>
83-89	х о в а н о	Добре	В	<i>«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.</i>
75-82			С	<i>«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.</i>
68-74			Д	<i>«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.</i>
60-67			Е	<i>«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.</i>
35-59	н е з а р а х о о	Не задовільно	FX	<i>«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).</i>
1-34	в а н о		F	<i>«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.</i>

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

- навчальна аудиторія;
- ноутбук з відеокамерою;
- програмне забезпечення для доступу до мережі Інтернет;

- платформа «MOODL»;
- програмне забезпечення MicrosoftPowerPoint;
- дошка;
- крейда.

**Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни
(рекомендовані джерела інформації)**

Додаток 1.3. (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

Освітній ступінь *бакалавр*
 Спеціальність *053 «Психологія»*
 на *2023 / 2024* навчальний рік

Форма навчання: ДЕННА **Обсяг:** 3 кредити ЄКТС (*90* годин)
Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти
 Курс 3 Група *Б-ПС-141*

№ теми (згідно з РПНД)	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
1.	Вступ до клінічної психології. Методи дослідження в клінічній психології.	6	2	1	-	-	4
2.	Клінічні прояви психічної норми та патології. Діагностичні принципи-альтернативи	6	2	1	2	-	4
3.	Експериментально-психологічне дослідження в клініці.	6	2	1	-	2	4
4.	Методи експериментально - психологічного дослідження в клініці	6	2	1	-	-	4
5.	Поняття про “внутрішню картину хвороби”	6	2	2	-	-	5
6.	Типи ставлення до хвороби.	6	4	1	2	-	5
7.	Психологія хворих на захворювання внутрішніх органів та при хірургічних втручаннях	6	2	2	-	-	5
8.	Психічні проблеми клініки акушерства та гінекології	8	2	2	-	-	5
9.	Психологія хворих з вродженими дефектами органів та систем.	8	2	2		-	4
10.	Проблеми паліативної медицини.	6	2	1	-	-	4
11.	Психологічні особливості хворих на невротичні розлади	8	2	2	-	-	4
12.	Неврозоподібні стани	6	2	2	2	-	4
13.	Медичне середовище як лікувальний фактор. Психологія лікувальної взаємодії.	6	2	1	-	-	4
14.	Психотерапія, психокорекція, психопрофілактика та психологічна реабілітація у клініці соматичних та невротичних хвороб	6	2	1	2	-	4
	<i>Разом за семестр</i>	<i>90</i>	<i>30</i>	<i>20</i>	<i>8</i>	<i>2</i>	<i>60</i>

	<i>Разом за навчальний рік</i>	<i>90</i>	<i>30</i>	<i>20</i>	<i>8</i>	<i>2</i>	<i>60</i>
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>Залік</i>					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 20.06.2023 р. № 20.

**Завідувач кафедри
психології та педагогіки**

Вікторія КОРНІЄНКО

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

Освітній ступінь *бакалавр*
Спеціальність *053 «Психологія»*
на *2023 / 2024* навчальний рік

Форма навчання: ЗАОЧНА **Обсяг: 3 кредити ЄКТС (90 годин)**

Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти

Курс *3* Група *БЗ-ПС-141*

№ теми (згідно з РПНД)	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
1	Вступ до клінічної психології. Методи дослідження в клінічній психології.	4	1	2		-	2
2	Клінічні прояви психічної норми та патології. Діагностичні принципи-альтернативи	4	1		2	-	4
3	Експериментально-психологічне дослідження в клініці.	4	1			-	4
4	Методи експериментально - психологічного дослідження в клініці	4			2	-	4
5	Поняття про “внутрішню картину хвороби”	5	1			-	4
6	Типи ставлення до хвороби.	5	1			-	4
7	Психологія хворих на захворювання внутрішніх органів та при хірургічних втручаннях	4				-	4
8	Психічні проблеми клініки акушерства та гінекології	4				-	2
9	Психологія хворих з вродженими дефектами органів та систем.	4				-	4
10	Проблеми паліативної медицини.	4				-	4
11	Психологічні особливості хворих на невротичні розлади	5				-	5
12	Неврозоподібні стани	5	1			-	5
13	Медичне середовище як лікувальний фактор. Психологія лікувальної взаємодії.	5				-	4
14	Психотерапія, психокорекція, психопрофілактика та психологічна реабілітація у клініці соматичних та невротичних хвороб	5				-	4
	Разом за семестр	60	6	2	4		54
	Разом за навчальний рік	60	6	2	4		54
	Форма підсумкового контролю		Залік				

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки
Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від
20.06.2023 р. № 20.

**Завідувач кафедри психології та
педагогіки**

Вікторія КОРНІЄНКО

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»
Освітній ступінь *бакалавр*
Спеціальність **053 «Психологія»**
на **2023 / 2024** навчальний рік

Підручники:

1. Аршава І.Ф., Корнієнко В.В. Основи неврології та психіатрії. Підручник. Дніпропетровськ: Вид-во «Свідлер», 2016-423с.
2. Губенко І. Я. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та міжособового спілкування : підруч. для студентів мед. закл. фах. передвищ. та вищ. освіти / І. Я. Губенко, О. С. Карнацька, О. Т. Шевченко. – 3-є вид. стер. – Київ : Медицина, 2021. – 310 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Закалик Г. М. Основи клінічної психології : навч. посіб. / Г. М. Закалик, О. В. Войцеховська, Н. М. Шувар. – Львів : Вид-во Львів. Політехніки
2. Корнієнко В.В. Методичні вказівки з вивчення дисципліни «Клінічна психологія» - Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. Справ, 2022.-45 с.
3. Серєда І.В. Основи психосоматики : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з курсу за змішаною формою навчання / І. В. Серєда. – Миколаїв : Видавець Румянцева Г. В., 2022. – 156 с.
4. Савенкова І. І. Клінічна психологія: навчальний посібник / І. І. Савенкова. - Миколаїв: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, 2018. - 302 с.
5. Терещенко Л.А. Психологічні особливості корекції невротичних розладів дошкільника. Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Київ, Том 10. Психологія навчання. Генетична психологія. Медична психологія. Вип. 32. 2018. С. 84 – 92.
6. Ліндсі К. Гібсон. Вільні діти емоційно незрілих батьків. Видавництво Наталії переверзевої.2022.- 248 с.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри інформаційних технологій Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 20.06.2023 р. № 20.

**Завідувач кафедри
Психології та педагогіки**

Вікторія КОРНІЄНКО